Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul central (Judecător: Steliana Lazari)
Dosarul nr.2ac-162/24 (2-24028450-03-2ac-01112024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

27 februarie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș, Ivan Parii
Grefier: Nadejda Macovei

Examinînd în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de SRL"Epidavr" împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de SRL"Epidavr" către SRL"Macridam", cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă:

Argumentele participanților la proces:

La data de 14 martie 2024, reclamantul SRL "Epidavr" a formulat acțiune în instanța de judecată împotriva SRL "Macridam" privind încasarea datoriei și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat faptul că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 179 din 15.11.2017, pârâtului i-a fost livrată marfa, cu amânarea plății pe un termen de 30 zile din momentul recepționării mărfii. Conform pct.6.1 din 7.1 din Contract, în cazul încălcării termenului de achitare, cumpărătorul este obligat să achite o penalitate în mărime de 2% pentru fiecare zi de întârziere.

Reține faptul că, la ziua de 29.01.2024, datoria pentru marfa livrată constituie suma de 145 457, 65 lei, întârzierea constituie 17 zile, fiind calculată o penalitate în sumă de 49 455,60 lei.

Susține faptul că, somația din 31.01.2024 a fost lăsată fără răspuns, fapt ce a impus reclamantul să se adreseze cu cerere de chemare în judecată. În drept, reclamantul și-a motivat acțiunea în baza art. 947, 1108 Cod Civil.

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul SRL "Epidavr" a solicitat încasarea din contul pârâtului SRL "Macridam" a datoriei pentru marfa livrată în sumă de 145 457,65 lei, încasarea sumei de 49 455,60 lei cu titlu de penalitate și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată declarată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Epidavr” către Societatea cu Răspundere Limitată ”Macridam” cu privire la încasarea datoriei și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată.

- S-a încasat de la SRL ”Macridam”, sediul mun. Orhei, str. Iachir, 23/A, ap. 7, în beneficiul SRL ”Epidavr”, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia, 44/3, datoria la marfa livrată în sumă de 145 457,65 lei, taxa de stat proporțional părții admise din acțiune în sumă de 4 913,70 lei și cheltuielile pentru eliberarea Extrasului persoanelor juridice în sumă de 121,20 lei și suma de 13,60 lei, cu titlu de cheltuieli poștale, în total suma de 150 506 (una sută cinzeci mii cinci sute șase),15 lei.
- În partea încasării sumei de 49 455,60 lei, cu titlu de penalitate, acțiunea s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 06 iulie 2024 (potrivit plicului poștal) Societatea cu Răspundere Limitată ”Epidavr” a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024 cu apel, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri potrivit căruia acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin hotărârea suplimentară din 23 octombrie 2024 s-a încasat de la SRL ”Macridam”, sediul mun. Orhei, str. Iachir, 23/A, ap. 7, în beneficiul SRL ”Epidavr”, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia, 44/3, suma de 2 300 (două mii trei sute),00 lei, cu titlu de cheltuieli de executare.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a indicat, că instanţa și-a întemeiat decizia de respingere a cererii de încasare a penalităţii pentru încălcarea termenelor de plată prin lipsa de claritate în contract ce ţine de termenul contractului, din care a concluzionat că livrarea fiecărui lot de mărfuri reprezintă o tranzacţie aparte, și prin urmare nu pot fi supuse unor penalităţi aparte. Această afirmaţie nu corespunde materialelor dosarului, deoarece în conformitate cu p.6.1. din Contract plata pentru fiecare lot de mărfuri Cumpărătorul se obligă să-l facă într-o perioadă nu mai mult de 30 zile calendaristice de la data primirii sale, în conformitate cu p.7.1. în caz de întârziere de plată mai mult de 3 zile bancare de la data de calcul prevăzută la p.6.1. acest contract cumpărătorul va plăti vânzătorului o penalitate de 2% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, în conformitate cu p.8.3. Contractul va intra în vigoare de la data semnării şi va continua până la executarea de fiecare parte a obligaţiilor asumate.

Consideră concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, instanţa nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat

o lege care nu trebuia să fie aplicată, precum şi a interpretat eronat legea, care, în conformitate cu dispoziţiile art. 386 alin.(1) lit. c), d), 387 lit. a),b),c) CPC al RM.

Apelantul își întemeiază apelul în baza art. 7 alin. (2), (5), 9 alin. (2) lit. a), 776, 947, 996, 1108 CC RM (în redacţia din 01.03.2019), pct. 6.1., 7.1., 8.3. din Contractul de vânzare-cumpărare nr.179 din 15.11.2017.

Solicită, admiterea cererii de apel cu casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 27.06.2024 privind respingerea cererii de încasare a penalităţilor pentru încălcarea termenelor de plată. Emiterea unei noi hotărâri privind încasarea în folosul ”Epidavr” SRL a penalităţii în suma de 49 455,60 lei, taxei de stat în suma de 5 847,40 lei, taxei de stat în suma de 1 723,96 lei şi plăţile pentru deservirea bancară în sumă de 65,32 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din data de 10 decembrie 2024 s-a acceptat apelul declarat de SRL ,,Epidavr” și s-a intentat procesul în instanța de apel cu fixarea ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare la data de 13.02.2025 ora 10:30.

La data de 17 ianuarie 20254 avocatul stagiar Anastasia Maxian în interesele lui SRL ,,Macridam” a înregistrat referința potrivit căruia solicită respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Suplimentar indică faptul că, în data de 15 noiembrie 2017 s-a încheiat un contract de vânzare-cumpărare nr.179 cu SRL ”Epidavr”, potrivit căruia procurau de la ei jucării pentru magazinul pe care îl gestionau, niciodată nu au avut probleme legate de achitări pentru marfa livrată. În ultimul an de gestiune a magazinului de jucării au apărut probleme de achitare, pe care ei le recunosc, făceau achitări mai mici decât prevedea factura, aceste achitări însă le faceau în coordonare de discuţii cu SRL ”Epidavr”, aprobarea era din partea lor fără insistenţa SRL ”Macridam”.

Susține intimatul că, chiar dacă nu au făcut plata datoriei anterioare pentru marfa livrată, ei oricum puteau beneficia în continuare de marfa pentru magazin. Până într-un final de fiecare dată marfa era livrată fără pretenţii asupra creanţei acumulate. Au ajuns într-un moment când datoria a crescut şi situaţia dată i-au determinat să închidă magazinul de jucării. În momentul când a anunţat despre închiderea magazinului, SRL ”Epidavr” au reacționat cu o cerere în judecată, cu toate că SRL ”Macridam” au promis că vor achita treptat cum s-au înţeles în mod verbal încă la început, ceea ce au şi făcut conform actului de verificare a facturilor pe care l-a prezentat în instanţa de fond, ca urmare a fost anexat la materialele cauzei. Consideră că penalitatea calculate este exagerată şi abuzivă.

Mai reține faptul că, administratorul ”Macridam” SRL, a plecat peste hotare şi a început să muncească pentru achitarea datoriilor care s-au acumulat, și anunță despre faptul că ei deja și-au onorat obligaţiile parţial, achitînd o parte din creanţă în mărime de 15 000 lei la data de 14 ianuarie 2024.

Solicită respingerea apelulului ca fiind nefondat pe motiv că prima instanţă a stabilit corect situaţia de fapt şi a interpretat corect legea față de situaţia dată.

Menţinerea hotărârii din 27 iunie 2024 a primei instanţe, pe motiv că soluţia adoptată este legală şi temeinică.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul intimatului SRL ,,Macridam", avocatul stagiar Anastasia Maxian fiind prezent a solicitat respingerea cererii de apel ca fiind nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond. Suplimentar a invocat faptul că, sunt de acord cu hotărârea primei instanțe, intimatul deja a efectuat achitări la data de 14.01.2025 în contul apelantului în mărime de 15 000 lei din suma datoriei, dar la moment bonurile de plată nu le are.

Reprezentantul intimatului SRL ,,Macridam", Harea Cristina fiind prezentă a solicitat respingerea cererii de apel ca fiind nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Apelantul fiind legal citat, la ședința instanței de apel nu s-a prezentat, iar despre motivele neprezentării sale nu a anunțat instanța de judecată.

În temeiul art.379 alin. (2) CPC, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în absența apelantului, a reprezentantului acestuia, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil consideră necesar de a admite apelul declarat de SRL,,Epidavr", din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Colegiul civil reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 27 iunie 2024 (f.d.74), iar apelul preliminar a fost declarat la data de 06 iulie 2024 potrivit plicului poștal (f.d.77-78), fiind înregistrat la Judecătoria Orhei cu nr. de intrare 9174, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) CPC, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.*

În temeiul art. 386 alin.(1) lit.d) CPC*, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat".*

Art. 387 lit.c) CPC stabilește că, *se consideră că normele de drept material sânt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească a interpretat eronat legea.*

Conform prevederilor art. 118 alin.1) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.*

În temeiul art.130 CPC, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.*

Potrivit art.240 alin.1) CPC, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul*
raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Actele cauzei certifică faptul, că la data de 14 martie 2024, reclamantul SRL ”Epidavr” a formulat o acțiune în instanța de judecată către SRL ”Macridam” solicitând încasarea datoriei și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul SRL ”Epidavr” a solicitat încasarea din contul pârâtului SRL ”Macridam” a datoriei pentru marfa livrată în sumă de 145 457,65 lei, încasarea sumei de 49 455,60 lei cu titlu de penalitate și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.3-4)

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Epidavr” către Societatea cu Răspundere Limitată ”Macridam” cu privire la încasarea datoriei și plăților aferente, compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la SRL ”Macridam”, sediul mun. Orhei, str. Iachir, 23/A, ap. 7, în beneficiul SRL ”Epidavr”, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia, 44/3, datoria la marfa livrată în sumă de 145 457,65 lei, taxa de stat proporțional părții admise din acțiune în sumă de 4 913,70 lei și cheltuielile pentru eliberarea Extrasului persoanelor juridice în sumă de 121,20 lei și suma de 13,60 lei, cu titlu de cheltuieli poștale, în total suma de 150 506,15 lei. În partea încasării sumei de 49 455,60 lei, cu titlu de penalitate, acțiunea s-a respins. (f.d.74)

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 06 iulie 2024 (potrivit plicului poștal) Societatea cu Răspundere Limitată ”Epidavr” a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024 cu apel, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri potrivit căruia acțiunea înaintată să fie admisă integral. (f.d.77-78)

Prin hotărârea suplimentară din 23 octombrie 2024 s-a încasat de la SRL ”Macridam”, sediul mun. Orhei, str. Iachir, 23/A, ap. 7, în beneficiul SRL ”Epidavr”,

cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia, 44/3, suma de 2 300 lei, cu titlu de cheltuieli de executare. (f.d.84)

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1), 2) CPC, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.*

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

La fel, potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Potrivit art.5 alin.1) CPC, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Conform prevederilor art.9 alin.(1) și alin.(2), lit.a) Codul civil, *drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi și obligații civile,*

pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Articolul 10 alin. (1) din Codul civil, *persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.*

Iar potrivit art.121 CPC, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Avînd în vedere că obiectul prezentei acţiuni, este contractul de vînzare cumpărare, încheiat la 15 noiembrie 2017, respectiv în partea întinderii drepturilor și obligațiilor părților, aplicabil speței sunt prevederile Codului Civil, în redacția Legii din 2002, iar în partea încasării penalității aplicabil sunt prevederile Codului Civil în redacția din 01.03.2019.

Potrivit art. 514 Cod Civil (redacția 2002), *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

În corespundere cu art.575 alin.(2) Cod Civil, *dacă termenul de executare a obligaţiei este determinat, se consideră că creditorul nu poate cere executarea înainte de termen. Debitorul însă poate executa obligaţia înainte de termen dacă creditorul nu are nici un motiv temeinic pentru a refuza executarea. În cazul în care respinge executarea anticipată, creditorul este obligat să-l informeze imediat în acest sens pe debitor şi să ia toate masurile necesare pentru a evita prejudicierea lui.*

Conform prevederilor art.947 alin.1) Cod Civil (redacția din 01.03.2019), *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. (4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decât prejudiciul. (5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. (6) Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației.*

Potrivit prevederilor art.953 alin.1) Cod civil (redacția din 01.03.2019),, *în cazuri excepţionale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. (2) Nu se admite reducerea penalităţii în cazul în care aceasta a fost stinsă prin executare benevolă. (3) Nu se admite reducerea penalităţii pentru întârzierea executării*

obligației pecuniare în cazul în care rata penalității este egală sau mai mică decât rata legală aplicabilă conform art. 942. (4) Orice clauză care derogă de la dispozițiile prezentului articol în detrimentul debitorului este lovită de nulitate absolută.

Din analiza materialelor cauzei civile s-a stabilit, că la data de 15 noiembrie 2017 între SRL ”Epidavr” în calitate de vânzător și SRL ”Macridam” în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a mărfii (jucării), care urma a fi specificată în facturile fiscale. (f.d.7), iar potrivit Actului de verificare a decontărilor reciproce, la situația din 29.01.2024, datoria pârâtului față de reclamant, constituia suma de 145 457,65 lei. (f.d.6)

La data de 01.02.2024, SRL ,,Macridam” a recepționat somația de plată, expediată de SRL,,Epidavr”. (f.d.31)

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024 pretenția reclamantului cu privire la încasarea din contul pîrîtului a datoriei în sumă de 145 457,65 lei a fost admisă și în această latură hotărîrea instanței de fond n-a fost contestată.

Respectiv, Colegiul civil consideră necesar să puncteze că, apelantul a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024 doar în latura ce ține de respingerea acțiunii în partea încasării penalității, astfel, instanța de apel se va expune doar în partea pretenției date.

Așadar, Colegiul civil consideră că soluția instanței de fond privind respingerea integrală a capătului de cerere în partea încasării penalității este una eronată și neîntemeiată.

La acest capitol, Colegiul civil va reține că, în coraborare cu art. 953 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, instanța poate reduce penalitatea stabilită prin contract dacă o consideră disproporționată, luând în considerare toate împrejurările cazului, inclusiv interesele ambelor părți. Această dispoziție legală permite instanței să aplice un control judiciar asupra clauzelor penale, asigurându-se că acestea nu sunt abuzive sau excesive.

Așadar, având în vedere clauza contractuală pct.7.1 din contract, care prevede că în caz de întîrziere de plată mai mult de 3 zile bancare de la data de calcul prevăzută la pct.6.1 din contract, cumpărătorul va plăti vînzătorului o penalitate de 2% din suma neachitată pentru fiecare zi de întîziere, Colegiul civil a apreciat că mărimea procentuală stabilită este disproporționat de mare, motiv din care va fi redusă de la 2% la 1 %.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul civil reliefează că, soluția instanței de fond privind respingerea pretenției cu privire la încasarea penalității pretinse, este una neântemeiată rezultată din interpretarea eronată a legii, or, din sensul prevederilor legale citate rezultă că, odată ce instanța de fond a conchis că partea reclamantă este îndreptățită de a pretinde executarea silită a obligației din partea pîrîtului și a admis capătul de pretenție privind încasarea datoriei de bază în cuantum de 145 457,65 lei,

iar potrivit pct.6.1 din contract plata pentru fiecare lot de marfă cumpărătorul se obligă să o facă într-o perioadă de nu mai mult de 30 zile calendaristice de la data primirii sale, instanța de apel conchide că reclamantul la fel este îndreptățit de a pretinde și la încasarea penalității, odată ce s-a constatat întîrzierea executării plății, însă nu în cuantumul solicitat de reclamant, având în vedere că suma solicitată este considerată excesivă în raport cu prejudiciul real suferit și perioada de întîrziere de 17 zile pretinsă de reclamantul/apelant.

Colegiul precizează că, admite parțial cererea reclamantului/apelant și va reduce suma solicitată la 24 727,60 lei, calculată cu 1% din suma neachitată pentru 17 zile întîrziere. Această reducere reflectă aplicarea principiului rezonabilității și asigură un echilibru între protejarea drepturilor creditorului și evitarea aplicării unor penalități excesive care nu reflectă realitatea economică a părților implicate.

Instanța de apel relevă faptul, că odată cu reducerea penalității încasate ultima asigură transparența procesului decizional și respectarea principiilor fundamentale ale dreptului civil, inclusiv echitatea și proporționalitatea în stabilirea penalităților.

Subsecvent celor constatate, Colegiul Civil reține drept neântemeiată concluzia primei instanțe privind respingerea încasării penalității, or, aplicarea principiului rezonabilității și echității în stabilirea cuantumului penalității, în conformitate cu art.953 alin.1) din Codul civil al Republicii Moldova, care permite instanței să reducă penalitatea atunci când o consideră disproporționată față de prejudiciul ce putea fi prevăzut de părți la încheierea contractului.

Distinct de cele invocate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord constată că, instanța de fond a dat o apreciere incorectă circumstanțelor cauzei vis-a-vis de pretenția cu privire la încasarea penalității, a interpretat eronat normelor de drept care guvernează încasarea penalității, adoptând o hotărâre în acest sens parțial neântemeiată, care urmează a fi casată în parte, cu adoptarea unei noi hotărâri.

În baza circumstanţelor de fapt şi de drept susmenţionate, Colegiul Civil consideră că apelul depus de către SRL ”Epidavr” urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii primei instanţe în latura încasării penalității şi emiterea unei noi hotărâri în acest sens.

În conformitate cu dispoziţiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

d e c i d e:

Admite cererea de apel declarată de SRL”Epidavr” împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024.

Casează parțial hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul central din 27 iunie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată declarată de SRL”Epidavr” către SRL”Macridam”, cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de

judecată, în partea respingerii încasării penalității, **cu emiterea în latura respectivă a unei noi hotărîri** după cum urmează:

Admite parțial pretenția formulată de SRL”Epidavr” către SRL”Macridam”, cu privire la încasarea penalității.

Se încasează de la SRL”Macridam” în beneficiul SRL”Epidavr” penalitatea în sumă de 24727,60 (douăzeci și patru mii șapte sute douăzeci și șapte,60) lei.

În rest, se mențin dispozițiile hotărîrii instanței de fond.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,
judecătorul **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș**

Ivan Parii